

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยความสำเร็จทางธุรกิจของผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดสรรสุดยอดสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่ง

ผลิตภัณฑ์ระดับ 5 ดาว ในจังหวัดเชียงใหม่ : กรณีศึกษา อำเภอสันทราย

The Business Achievement Factors of Five Star OTOP Product Champion (OPC)

Entrepreneur within Chiangmai Province : Case Study at Sansai District

โดย

ศุภชนิษฐ์ เดิมสงวนวงศ์

รายงานวิจัยฉบับที่ 248

ปี พ.ศ. 2553

มหาวิทยาลัยพายัพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องปัจจัยความสำเร็จทางธุรกิจของผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดสรรสุดยอดสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับ 5 ดาว ในจังหวัดเชียงใหม่ : กรณีศึกษา อำเภอสันทราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานในแต่ละด้าน ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าที่ผ่านการคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับ 5 ดาว และ 4 ดาว ในเขตอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อเป็นแนวทางในการถ่ายทอดการสร้างแผนธุรกิจให้กับกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์รายอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้คือ กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ทั้งหมดจำนวน 13 รายที่ได้รับการพิจารณาและคัดสรรโดยคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ปี 2552 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและปริมาณและรายงานผลการวิจัยในรูปของกรรบายเชิงพรรณนา

ผลของการวิจัยด้านการบริหารจัดการพบว่า ทุกธุรกิจมีการวางแผน ปฏิบัติตามแผน และทบทวน ปรับปรุงแผนงานอย่างสม่ำเสมอ มีแผนภูมิองค์กร ติดต่อประสานงานอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ใช้การสั่งการแบบไม่เป็นทางการ จูงใจสมาชิกด้วยการให้สวัสดิการสังคม มีการควบคุมการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์พบว่า มีการคัดเลือกสมาชิกโดยใช้เกณฑ์การเป็นคนในพื้นที่ และมีประสบการณ์ มีการถ่ายทอดความรู้แบบไม่เป็นทางการ จ่ายค่าตอบแทนเป็นรายวัน รายเดือน และรายชิ้นที่ทำได้ มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และเจ้าของธุรกิจหรือประธานกลุ่มจะเข้าจัดการความขัดแย้งด้วยตนเอง ด้านการบริหารการผลิตพบว่า มีการวางแผนการผลิต มีโรงงานผลิต จัดซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสดและเงินเชื่อ ใช้แหล่งวัตถุดิบในท้องถิ่นและต่างถิ่น มีการคัดเลือกผู้ขายปัจจัยการผลิตโดยเจ้าของธุรกิจหรือประธานกลุ่ม สั่งซื้อสินค้าเป็นรายลัปดาห์ รายเดือน และรายปี มีการตรวจสอบคุณภาพทุกชิ้นงาน มีการบำรุงรักษาเครื่องจักรหลังการใช้งานอย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารการเงินและบัญชีพบว่า ทุกธุรกิจมีการทำบัญชี งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสมและบัญชีครัวเรือน ใช้เงินลงทุนจากเงินออมส่วนตัวหรือระดมจากสมาชิก กำไรหลังหักค่าใช้จ่ายเป็นค่าตอบแทนให้สมาชิกและพนักงาน และด้านการตลาดพบว่าลูกค้าหลัก คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติ ลูกค้ารองคือ ผู้บริโภคในพื้นที่ ทุกธุรกิจได้รับรางวัล OTOP 4-5 ดาว ใช้เกณฑ์ราคาบวกเพิ่มจากต้นทุน มีช่องทางการจำหน่ายตั้งแต่ 1-10 ช่องทาง และทุกธุรกิจใช้การส่งเสริมการตลาดหลายวิธีร่วมกัน

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในแต่ละด้านทางธุรกิจ ในมุมมองด้านปัญหาที่เกิดขึ้นพบว่า ปัญหาสถานการณ์ทางการเมืองที่มีความรุนแรงส่งผลต่อความไม่ปลอดภัยในการซื้อสินค้าที่จะ

ส่งผลกระทบต่อธุรกิจมากที่สุด จำนวน 11 ธุรกิจคิดเป็นร้อยละ 84.6 รองลงมาเป็นปัญหาเรื่องกิจการมีต้นทุนการผลิตสูง และ ปัญหาเรื่องสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำส่งผลถึงยอดขายสินค้าลดลง จำนวน 10 ธุรกิจเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 77.0 ในมุมมองของธุรกิจ พบว่า ธุรกิจกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทำขนมจีนและเครื่องแกงเกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจในระดับมาก จำนวน 17 ปัญหาจากประเด็นปัญหาทั้งหมด 39 ปัญหา รองลงมาเป็นธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านต้นจันทร์ เกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจในระดับมาก จำนวน 15 ปัญหา ตามลำดับ

PAYAP UNIVERSITY

ABSTRACT

The Research "The Business Achievement Factors of Five Star OTOP Product Champion (OPC) Entrepreneur within Chiangmai Province : Case Sansai District" was conducted 1) To study the operation of entrepreneur of 5 Star and 4 Star OTOP Product Champion (OPC) in Sansai district, Chiangmai province, 2) To study the problems in the operation of entrepreneur of 5 Star and 4 Star OTOP Product Champion (OPC) in Sansai district, Chiangmai province and, 3) To guide the transfer of a business plan to the others OTOP entrepreneurs. The sample are thirteen of entrepreneurs of 5 Star and 4 Star OTOP Product Champion (OPC) in Sansai district, Chiangmai province which be considered and selected by the Director of the Committee of OTOP of the year 2009 , then the data was quality analyzed and the reported in the descriptive analysis.

In terms of management, the study showed that all entrepreneurs had planning, implementing and reviewing, they had their organization charts, both of formal and informal communicated, informal ordered, they had a social welfare and operating controlled. In terms of human resource management, all entrepreneurs were selected the members by region and experience, informal knowledge, paid by daily monthly and pieces of work, all of firms were evaluated of the performance, and the owner or chairman eliminated the conflict by themselves. In terms of production, all entrepreneurs had production planning, production site, most of the raw material were from Chiangmai province and closeness area by the owner or chairman selected ,and paid by cash or credit. They ordered the material in a weekly, monthly and yearly, All of the finished products would be verified. and the equipments were repaired when repair or maintenance were needed.

With regard of finance and accounting, the study found that all entrepreneurs prepare a balance sheet, income statement, statement of retained earning and household account. Investment funds were usually the owner's budget or members. The entrepreneurs allocated profit for their operation development and returned the profit to stock holders. For marketing, the primary target were Thai and foreign tourists, the secondary target were people in the area. All firms got a 4 and 5 Star OTOP Product Champion (OPC), the pricing were used cost plus

setting, there were multiple channel and were used the variety of integrated marketing communications.

In terms of problems, In problems perspectives which ranked by the firms score, the most was the violence political that have affected the purchasing amounts 11 firms (84.6 %), high production cost and economic crisis were affected with decreased sales volumes amounts 10 firms (77.0 %) as followed. In business perspectives found that the most was The Noodles and Curry Community Enterprise held 17 problems of 39 problems, the follower was The Ton Chan Economics Group held 15 problems of 39 problems respectively.

PAYAP UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเรื่องปัจจัยความสำเร็จทางธุรกิจของผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดสรรสุดยอดสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับ 5 ดาว ในจังหวัดเชียงใหม่ : กรณีศึกษา อำเภอสันทราย สำเร็จได้เนื่องจากบุคคลหลายท่านได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาแนะนำ ความคิดเห็น และกำลังใจ

ขอขอบคุณสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ คณะกรรมการประเมินงานวิจัยฉบับร่างทุกท่าน รวมถึง รศ.จกมลดินทร์ แสงอาสราวิริยะ , ผศ.เอนก ชิตเกษร และ ผศ.ดร.พิชาภพ พันธุ์แพ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมของอำเภอสันทราย รวมถึงผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ให้ความร่วมมือในตอบแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้รายงานการวิจัยของผู้วิจัยสำเร็จลุล่วง

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ ครอบครัว เพื่อนคณาจารย์สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยพายัพที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นเตือนและเป็นกำลังใจตลอดมาให้ผู้ทำวิจัยจัดทำรายงานการวิจัยในครั้งนี้

ศุภณิศร์ เต็มสงวนวงศ์

10 มีนาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามงานวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิด ทฤษฎี	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
กรอบแนวความคิดของการวิจัย	24
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ผลกาวิจัย	30

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผลการวิจัย	71
ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย	76
ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป	76
บรรณานุกรม	77
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและประวัติผู้วิจัย	80
ภาคผนวก ข รูปภาพผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการคัดสรรสุดยอด OTOP Product Champion (OPC) ระดับ 4-5 ดาวของอำเภอสันทราย จ.เชียงใหม่	85
ภาคผนวก ค รูปภาพกิจกรรมการจัดเวทีสาธารณะ	90

	สารบัญญัตินี้	หน้า
ตารางที่		
3.1	แสดงกิจกรรมงานวิจัย	28
4.1	สรุปผลการดำเนินงานในแต่ละด้านของกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OPC	61
4.2	ระดับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในแต่ละด้านทางธุรกิจของ ผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดสรรสุดยอดสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC)	66

PAYAP UNIVERSITY

	สารบัญญภาพ	หน้า
ภาพที่		
2.1	แสดงกรอบแนวความคิดของการวิจัย	24
	ภาคผนวก ข รูปภาพผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการคัดสรรสุดยอด OTOP Product Champion (OPC) อำเภอสันทราย จ.เชียงใหม่ ปี 2552	85

PAYAP UNIVERSITY